

„Władzy raz zdobytej...”

Początki systemu komunistycznego w Polsce 1944–1947

konferencja naukowa,
Rzeszów, 23–25 października 2019 r.
Politechnika Rzeszowska
budynek V
ul. Powstańców
Warszawy 12

PROGRAM KONFERENCJI

#mojaNIEPODLEGŁA.

23 PAŹDZIERNIKA 2019 R.

GODZ. 10.00, BUDYNEK V, SALA V-17

Rozpoczęcie konferencji

10.20 - 10.40

prof. dr hab. Krzysztof Tarka (Uniwersytet Opolski),
Rząd RP na uchodźstwie wobec sytuacji w Polsce po zakończeniu II wojny światowej (1945-1947)

10.40 - 11.00

dr Wojciech Marciniak (Uniwersytet Łódzki),
Wojna na moskiewskiej placówce. Dlaczego Henryk Raabe przestał być ambasadorem Polski w ZSRR w 1946 r.?

11.00 - 11.20

ks. prof. dr hab. Stanisław Nabywaniec,
ks. dr Jan Rogula (Uniwersytet Rzeszowski),
Diecezja przemyska o. ł. w okresie przejmowania władzy w Polsce przez komunistów (1944-1947)

11.20 - 12.00 Dyskusja i przerwa kawowa

Podziemie niepodległościowe (SALA V-17)

12.00 - 12.20

prof. dr hab. Grzegorz Ostasz (Politechnika Rzeszowska),
Rzeszowski WiN a referendum i wybory 1947 r.

12.20 - 12.40

dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki (IPN Kielce),
Podziemie niepodległościowe wobec władzy komunistycznej na Kielecczyźnie 1944-1947

12.40 - 13.00

dr Mirosław Surdej (IPN Rzeszów),
Zwalczanie bandytyzmu przez oddziały antykomunistycznej konspiracji niepodległościowej na terenie Rzeszowszczyzny

13.00 - 13.20

dr Jakub Parol (Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi),
Jan Małolepszy „Murat” – „samozwańczy” komendant Konspiracyjnego Wojska Polskieg

13.20 - 14.30 Dyskusja i przerwa obiadowa

Panel 1 – Komunistyczny aparat represji (SALA V-17)

14.30 - 14.50

dr hab. (prof. PWSZ w Oświęcimiu) Patryk Pleskot (IPN Warszawa),
Tzw. proces III Zarządu WiN z grudnia 1947 r. jako przejaw inscenizacji politycznej w okresie przedstalinowskim

14.50 - 15.10

dr Paweł Fornal (IPN Rzeszów),
Rozbicie Okręgu Rzeszowskiego WiN i proces jego kierownictwa jako przykład zbrodni sądowej 1947-1948

15.10 - 15.30

dr Marta Paszek (IPN Katowice),
Polityka personalna jako narzędzie przekształcania wymiaru sprawiedliwości w aparat terroru

15.30 - 15.50

dr Daniel Czerwiński (IPN Gdańsk),
Rola dąbrowszczaków w tworzeniu podwalin władzy ludowej

15.50 - 16.10

Adrian Rams (Muzeum Miasta Jaworzna/Uniwersytet Śląski),
System obozowy i więziennictwa na przykładzie Centralnego Obozu Pracy w Jaworznie jako element aparatu represji w komunistycznej Polsce w latach 1945-1947

Panel 2 – Komunistyczny aparat represji (SALA V-18)

14.30 - 14.50

Paweł Sztama (IPN Warszawa),
„Rok Pierwszy”. Kształtowanie pionu śledczego Resortu/Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego (sierpień 1944 - wrzesień 1945 r.)

14.50 - 15.10

dr Paweł Skorut (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie im. KEN),
Kto nie z nami, ten przeciwko nam. Ograniczanie przez PPR i komunistyczne organy bezpieczeństwa przeciwnikom politycznym praw do udziału w życiu politycznym powojennej Polski. Analiza zagadnienia na wybranych przykładach

15.10 - 15.30

dr Diana Maksimiuk (IPN Białystok),
Wojskowa Prokuratura Garnizonowa w Białymstoku (1944-1946)

15.30 - 15.50

Waldemar Tyszuk (IPN Białystok),
Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Wysokiem Mazowieckiem w latach 1944-1945 w walce z podziemiem niepodległościowym. Przyczynek do tematu

15.50 - 16.10

Jakub Grodzki (IPN Białystok),
Działalność Komendy Powiatowej Milicji Obywatelskiej w Bielsku Podlaskim w latach 1944-1947

16.10 - 16.40 Dyskusja i przerwa kawowa

23 PAŹDZIERNIKA 2019 R.

Referendum (SALA V-17)

16.40 - 17.00

dr Wojciech Łukaszewski (Ostrołęckie Towarzystwo Naukowe im. Adama Chętnika), *„Referendum ludowe” z 1946 r. jako przykład zmasowanej akcji propagandowej*

17.00 - 17.20

Marzena Grosicka (IPN Kielce), *Referendum 30 czerwca 1946 r. na Kielecczyźnie. Rola wojska i komunistycznego aparatu represji w przygotowaniu fałszerstwa*

17.20 Dyskusja i zakończenie obrad

24 PAŹDZIERNIKA 2019 R.

Sowietyzacja kultury i sztuki (SALA V-17)

9.00 - 9.20

dr hab. Daniel Przystek, Paweł Marek Mrowiński (Uniwersytet Warszawski), *Teatr po wojnie (1944-1948). Między niezależnością a podporządkowaniem*

9.20 - 9.40

dr Stefan Pastuszewski (Bydgoska Szkoła Wyższa), *Próby sowietyzacji kultury i sztuki w latach 1944-1947 na przykładzie Bydgoszczy*

9.40 - 10.00

dr Bartosz Kuświk (IPN Opole), *Centralna Akcja Szkoleniowa nad Turawą w świetle dokumentów aparatu bezpieczeństwa*

10.00 - 10.20 Dyskusja i przerwa kawowa

24 PAŹDZIERNIKA 2019 R.

Panel 1 – Nauka i szkolnictwo (SALA V-17)

10.20 - 10.40

dr hab. Tadeusz Rutkowski (Uniwersytet Warszawski), *Od mocnego uderzenia do stopniowej presji. Polityka PPR wobec nauki 1944-1947*

10.40 - 11.00

dr hab. (prof. KUL) Włodzimierz Toruń (Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II), *W nowych realiach. Katolicki Uniwersytet Lubelski w latach 1944-1947*

11.00 - 11.20

dr Anna Idzikowska-Czubaj (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), *Spory światopoglądowe o istotę i zakres wychowania młodzieży w latach 1945-1947*

11.20 - 11.40

Emilia Świętochowska (IPN Białystok), *Szkoła jako podmiot czy przedmiot dla rządzących? Polityka władz wobec nauczycieli w pierwszych latach po II wojnie światowej na przykładzie woj. białostockiego*

Panel 2 – Społeczeństwo (SALA V-18)

10.20 - 10.40

dr Justyna Dudek (IPN w Lublinie), *„[...] głoduję z dziećmi niemal całymimi dniami [...]” - warunki życia mieszkańców Lubelszczyzny w okresie powojennym (1944-1947)*

10.40 - 11.00

Ewa Cuber-Strutyńska (PAN), *Byli więźniowie obozów koncentracyjnych w powojennej rzeczywistości na przykładzie Polskiego Związku byłych Więźniów Politycznych*

11.00 - 11.20

Urszula Jardzioch (Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych), *Polska pierwszych lat powojennych oczami dzieci wracających z „Zachodu”*

11.20 - 11.40

dr Edyta Adamczyk-Pluta (IPN Rzeszów), *Sytuacja społeczna i gospodarcza mieszkańców powiatu dębickiego w pierwszych latach powojennych*

11.40 - 12.00 Dyskusja i przerwa kawowa

Panel 1 – Gospodarka (SALA V-17)

12.00 - 12.20

dr hab. Elżbieta Słabińska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), *Polityka pełnego zatrudnienia i „racjonalnego” wykorzystania siły roboczej w kontekście działalności urzędów zatrudnienia w latach 1945-1947*

12.20 - 12.40

dr Marcin Markiewicz (IPN Białystok), *Sytuacja społeczno-gospodarcza w województwie białostockim w latach 1944-1947*

12.40 - 13.00

Mateusz Kubicki (IPN Gdańsk), *Nacjonalizacja polskiej branży rybnej 1945-1948*

Panel 2 - Władza „ludowa” w terenie (SALA V-18)

12.00 - 12.20

dr Andrzej Wróbel (Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim Oddział w Tomaszowie Mazowieckim), *Uchwycić władzę w terenie. Z dziejów Polskiej Partii Robotniczej i partii satelickich w Tomaszowie Mazowieckim w latach 1945-1948*

12.20 - 12.40

dr Robert Kolasa (Towarzystwo Miłośników Miasta Piły), *Kształtowanie się systemu władzy komunistycznej w Pile w latach 1945-1947*

12.40 - 13.00

dr Arkadiusz Machniak (Regionalne Towarzystwo Naukowe w Przeworsku), *Początki „władzy ludowej” w mieście i powiecie przeworskim 1944-1945*

13.00 Dyskusja

25 PAŹDZIERNIKA 2019 R.

Polacy na Wschodzie, mniejszości narodowe w Polsce (SALA V-17)

10.00 - 10.20

dr Mieczysław Kopeć (IPN Warszawa), *Koncepcja Józefa Stalina tworzenia struktur polskiej armii. 3 Polska Dywizja Piechoty im. Romualda Traugutta w ZSRR w 1944 r. w świetle materiałów archiwalnych*

10.20 - 10.40

dr Piotr Olechowski (IPN Warszawa), *Polacy we Lwowie wobec przemian systemowych 1944-1947*

10.40 - 11.00

dr Oleh Savchuk (Instytut Badań Polityki Regionalnej w Łucku), *Polityka komunistów wobec mniejszości ukraińskiej*

11.00 - 11.20 Dyskusja i przerwa kawowa

Panel 1 – Propaganda (SALA V-17)

11.20 - 11.40

dr Joanna Potaczek, Grzegorz Oleniacz (Centrum Dialogu Między Religiami i Narodami w Przemyślu), *Terror, agitacja, propaganda - trzy wymiary zdobycia i utrzymania władzy przez komunistów w Polsce w latach 1944-1947*

11.40 - 12.00

Igor Niewiadomski (Uniwersytet Warszawski), *Tydzień Ziemi Odzyskanych w 1946 roku jako przykład propagandowej legitymizacji władzy ludowej w społeczeństwie polskim*

12.00 - 12.20

Kajetan Hamerlak (Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II), *Propagandowe kreowanie wizerunku wrogów „władzy ludowej” na łamach tygodnika „Żołnierz Polski” w latach 1945-1947*

Panel 2 – Komuniści wobec organizacji społecznych, polityka pamięci (SALA V-18)

11.20 - 11.40

dr Szymon Gajewski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), *Ewolucja polityki władzy ludowej wobec ziem odzyskanych na przykładzie współpracy komunistów z członkami niepodległościowej organizacji „Ojczyzna”*

11.40 - 12.00

Marcin Jurek (IPN Poznań), *Związek Walki Młodych w Wielkopolsce w latach 1945-1948*

12.00 - 12.20

Artur Jachna (Ośrodek Edukacji Obywatelskiej Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana w Krakowie), *Od „band leśnych” do „Żołnierzy Wyklętych/Niezlomnych”. Zbrojne podziemie niepodległościowe w szkolnej historiografii. Analiza porównawcza reprezentatywnych podręczników dla szkół ponadpodstawowych PRL-u i III RP*

12.20 Dyskusja i zakończenie konferencji